

Hogyan javította meg a statisztikai munkát a IV. sz. Budapesti Tefu Vállalatnál a Lozinszkij-rendszer bevezetése?

A számviteli munkában Lozinszkij szovjet professzor rendszere a közlekedés területén elsőnek a IV. sz. Budapesti Teherautófuvarozási Vállalatnál került alkalmazásra.

A rendszer lényegét — a hóvégi „rohammunka” megszervezésének módját — már a Statisztikai Szemle legutóbbi száma, valamint az Iparstatisztikai Értesítőben a Magyar Acélárugyár — ahol ez a rendszer először került hazánkban megvalósításra — ismertette.

A IV. sz. Budapesti Teherautófuvarozási Vállalatnál is először a munka naprakész-ségét kellett megvalósítani, majd a vállalati

munka anyagát egyenletesen brigádokra elosztani. Az egymásba kapcsolódó munkamenetek helyes beütemezése következtében lehetővé vált, hogy a Főkönyvi Könyveléstől az Anyaggazdálkodásig a különböző osztályok 10—14-e helyett már 3-án, 4-én, átlag 6—7 nappal előbb teljesítették feladatukat.

A Lozinszkij-rendszer eredménye lett az, hogy a vállalat statisztikusa — aki a vállalat speciális nehézségei miatt (ilyenek pl. a soktípusú gépkocsi és az a tény, hogy a legtöbb kocsi pótkocsival is rendelkezik) csak igen nehezen tudta sokszor még az eredeti határidőket is tartani — június hónapban a következő eredményeket érte el:

Sor-szám	Adatszolgáltatás megnevezése	Adatszolgáltatás tárgya	Határidő	Telj. idő
1.	„E” minta	Hóvégi gk. áll. gyártm. és tonnatípus szerint	7	1
2.	„A” minta	gépnapok és gk.-k (pótk.) áll. átlagos és %-os adatok	7	1
3.	„3 sz.” minta	átlagos és %-os gépnapok stat. típusonként	7	2
4.	Munkaerőgazdálkodás I.	átlagos létszám szakcsoportok szerint	7	2
5.	I. sz. Statisztikai kérdőív	szállított árúk stat.	12	3
6.	II. sz. Statisztikai kérdőív	teljesítményi terv és tényadatok. Űza. műsz. gazdasági mutatók	12	3
7.	III. sz. Statisztikai kérdőív	Munkaügyi statisztika és önköltség	20	3
8.	„B” minta	Összesített telj. adatok és mutatók	15	3
9.	Versenymozgalmi jel.		10	8
10.	Munkaerőgazd. II. III.	Munkabér átlagos kereset és munkaidő szakcsoport szerint	11	3
11.	„F” minta	Javítási munkaórák típusonként	22	4
12.	Termelékenység stat. jelentés		20	3
13.	„C” minta	Típusonként telj. adatok és mutatók	15	4
14.	„D” minta	Típusonkénti önköltség-adatok	25	4

A statisztikai zárati munkát az öt főből álló terv- és statisztikai csoport június 30-tól július 4-én estig bezárólag részben „csusztatott” idővel, részben némi túlórával végezte el. Figyelembe véve a

Lozinszkij-rendszer sikerének egyik leglényegesebb feltételét, előre elvégeztük azokat a munkafolyamatokat, melyek a naprakész betartása mellett a zárás előtt elvégezhetőek voltak. Pl. az összes mintá-

kon, kérdőíveken, a tervszámokat előre beírtuk és a tervszámok gazdasági mutatóit kiszámítottuk.

Nehéz feladat a teljesítményi statisztika feldolgozásának alapjául szolgáló menetlevelek begyűjtése. A Lozinszkij-rendszer segítségével forgalmi osztályunk ezt jól oldotta meg; az eredeti beütemezést szerint július 2-á helyett már 1-én átadta az utolsó menetleveleket a statisztikának. Június hónapról az áthúzódó fuvarokon kívül mindössze 5 db. menetlevél maradt ki a feldolgozásból. Régebben, amikor a forgalom 5-én zárt, sokszor több menetlevél húzódott át a következő hónapra.

Sokat jelentett a Pártszervezet és az Üzemi Bizottság állandó segítsége. Jó politikai munkával hatékony segítői voltak a felajánlások teljesítésének. A nap folyamán a részeredményeket a „hangos hirdadón” keresztül többször ismertették.

Fontos a Lozinszkij-rendszerben a különböző szolgálati ágak munkafolyamatainak egybehangolása és beütemezése.

Ennek érdekében feldolgozási időgrafikont készítettünk, feltüntetve rajta a régi módszer szerinti munkaidőket, és hogy hány munkaóra lesz szükség ugyanezen munkának Lozinszkij-rendszer szerinti teljesítéséhez. Így megállapítható volt, hogy hová, és mennyi segítség szükséges. Vanak munkafolyamatok, ahová különösebb gyakorlat nélkül is beállítható segítség és pusztán csoportosítással, kézalá-dolgozással lehet munkaidő-megtakarítást elérni. Ahol szükséges volt, a főkönyvelőhelyettes vagy a tervelőadó állt be segíteni.

Az adatoknak Lozinszkij-rendszerrel való gyors és egyszerre történő feldolgozása az adatszolgáltatás pontosságát is eredményezi, mivel az egyes kérdőíveken és mintákon esetleg előforduló hibákat — melyeket éppen a következő kérdőívek kitöltésénél, egyeztetésénél lehet észrevenni — kijavíthatunk, mielőtt a felesleges hatóságok azokat felhasználták volna. Jelentős a Lozinszkij-rendszer a statisztikus számára azért is, mivel a vállalat havi beszámolójához az adatokat már 4-én meg tudta adni és így a szükséges intézkedéseket az eddigénél jóval korábban megtehetették a vállalat igazgatója, az osztályvezetők és a reszortfelelősök. A sikerhez hozzájárult a Gépi Adatfeldolgozó Vállalat is, mely szép teljesítménnyel a július 2-án átadott anyagot 3-án reggelre teljes egészében feldolgozta.

A Lozinszkij-rendszer bevezetésével lehetővé vált, hogy a IV. sz. Teherautófuvarozási Vállalat megalakulása óta először lehetett első a teherautófuvarozási statisztikusok versenyében. A Lozinszkij-rendszer minden Tefu vállalatnál — de más vállalatnál is — könnyen megvalósítható. Biztos vagyok benne, hogy rövid időn belül sok vállalat fog csatlakozni a mozgalomhoz és így egész népgazdaságunk érezni fogja Lozinszkij szovjet professzor adminisztrációs munkák megjavítását célzó rendszerének gyümölcseit. *

Horváth Gyula

IV. sz. Budapesti Tefu Vállalat
felelős statisztikusa

Hozzászólás Zala Ferenc „A tervteljesítés elemzése egy felvásárló kereskedelmi vállalatnál” c. cikkéhez

A Statisztikai Szemle májusi számában Zala Ferenc tollából cikk jelent meg „A tervteljesítés elemzése egy felvásárló kereskedelmi vállalatnál” címen. Tekintettel arra, hogy a megjelenés időpontjában én is az említett típusú vállalat terv-és statisztikusa voltam egy vállalati önelszámoló egységénél, indítatva érzem magam, hogy szerény tapasztalataimat az ismerteket elemzési módszerrel kapcsolatban közöljem.

A cikk tartalmának zömével egyetérték. Néhány kérdésben azonban a kétütemű tervezés és az ezzel logikusan összefüggő kétütemű, vagy talán helyesebb kifejezéssel élve, — az alulróljövő tervezés módszerének figyelmen kívül hagyását látom. Mivel a cikk igen alkalmas arra, hogy mint általános séma, vagy keret a felvásárló kereskedelmi tervteljesítések elemzésénél mintául szolgáljon, nem elkéselt a hozzászólásom.